

Od Redakcji

Editor's Note

Oddajemy w Państwa ręce kolejny, 31 tom czasopisma *Niepelnosprawnosc. Dyskursy Pedagogiki Specjalnej – Osoba z niepełnosprawnością w kręgu bliskich relacji i oddziaływań*. Jest to już trzeci tom *Niepelnosprawnosc* poświęcony w dużej mierze tematyce rodziny (tak jak nr 6 oraz 13). Kategorią kluczową dla autorów artykułów niniejszego tomu są relacje konstruowane przez osoby z niepełnosprawnością oraz relacje znaczące dla ich funkcjonowania czy jakości życia. Biorąc pod uwagę, iż proces rehabilitacji jest często nieodłącznie wpisany w codzienność osób z niepełnosprawnością (a zwłaszcza dzieci), w pole rozważań 31 tomu czasopisma wpisują się również teksty oscylujące wokół znaczących oddziaływań terapeutycznych.

Niniejszy tom zawiera siedemnaście artykułów, w tym dwa autorstwa studentek Uniwersytetu Gdańskiego. Artykuły podzielone zostały na trzy obszary tematyczne.

Pierwszy i najobszerniejszy z nich, bo liczący aż dziewięć artykułów, tworzą teksty dotyczące kręgu relacji rodzinnych osoby z niepełnosprawnością. W artykułach analizowane są zarówno relacje znaczące dla funkcjonowania dzieci czy dorosłych osób z niepełnosprawnością w rodzinach, w których się one urodziły lub się wychowują, bądź w rodzinach przez nich konstruowanych. Sytuacja rodziców dzieci z niepełnosprawnością, a także ich sposoby i uwarunkowania procesu radzenia sobie z trudnościami, w bardzo ciekawy sposób jest analizowana i opisywana w rozważaniach S. Byry, M. Parchomiuk, W. Dziarnowskiej oraz G. Walczak, a także w tekście K. Kruś, która pochyla się nad sytuacją rodziny dziecka urodzonego przedwcześnie. Znaczącym zagadnieniem dla relacji budowanych w rodzinie jest jej usytuowanie w kręgu społecznym, na co zwracają uwagę w swoich tekstach A. Kamyk-Wawryszuk i B. Chrostowska. Ważnymi polami tematycznymi poruszonymi w tej części tomu czasopisma są: kategoria rodziny zastępczej, którą uwypukla w swoim tekście U. Bartnikowska oraz kategoria przemocy domowej, którą opisują J. Lipińska-Lokś oraz L. Wawryk. W obszar rozważań dotyczący rodzicielstwa osób z niepełnosprawnością wprowadza natomiast tekst A. Nowakowskiej, a następnie jest on realizowany przez A. Mach, J. Doroszuk

i J. Wołoszyn, które w swoich artykułach koncentrują się na sytuacji nastoletnich matek z niepełnosprawnością intelektualną.

Drugie pole rozważań, które uwypukla krąg relacji społecznych, tworzą dwa teksty. E. Nieduziak, w swoim artykule zwraca uwagę na wsparcie udzielane osobie ze sprzężoną niepełnosprawnością przez otoczenie społeczne, natomiast tekst M. Mikołajczyk i E. Grudziewskiej traktuje o poczuciu godności osobistej osób bezdomnych.

Trzecie pole rozważań tworzą artykuły dotyczące kręgu relacji intymnych osób z niepełnosprawnością. W tematykę seksualności osób z niepełnosprawnością wprowadza w swoim tekście A. Nymś-Górna. M. Dąbkowska w pierwszym artykule pisze o doświadczeniach seksualnych osób ze spektrum zaburzeń autystycznych, natomiast w drugim porusza trudny, lecz ważny temat wykorzystania seksualnego osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Zachęcając Państwa do lektury kolejnego tomu czasopisma *Niepełnosprawność, Dyskursy Pedagogiki Specjalnej – Osoba z niepełnosprawnością w kręgu bliskich relacji i oddziaływań*, mamy nadzieję, iż będzie ona stanowiła inspirację do naukowych dyskusji oraz własnych działań empirycznych czy rozważań teoretycznych.

Joanna Doroszuk
Redaktor tomu